

ΣΤΕ 1810/2016 [Παραδεκτό αναιρέσεως σε υπόθεση προστίμου αυθαιρέτων]

Περίληψη

-Κατά τον χρόνο της καταθέσεως της κρινόμενης αιτήσεως υφίστατο σπουδαίο νομικό ζήτημα, το οποίο κατόπιν της επιλύσεώς του, δεν αποτελεί πλέον «σπουδαίο νομικό ζήτημα» κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 53 παρ. 3 του πδ 18/1989. Δεδομένου όμως, ότι με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση εκρίθη, αντιθέτως, ότι το επίμαχο πρωτόκολλο ήτο νομικώς πλημμελές, εφ' όσον στο σώμα του δεν ωρίζετο το ακριβές χρονικό διάστημα διατηρήσεως του αυθαίρετου, παρ' ότι σε αυτήν παρατίθεται η ημερομηνία επιδόσεως στον αναιρεσίβλητο της κλήσεως προς κατεδάφιση του κτίσματος, ανέκυψε αντίθεση της αποφάσεως αυτής προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τον λόγο δε αυτόν, ο οποίος εξετάζεται αυτεπαγγέλτως, ως επιγενόμενος, η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως ασκείται παραδεκτώς.

Πρόεδρος: *Χρ. Ράμμος*

Εισηγητής: *Ρ. Γιαννουλάτου*

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την αίτηση αυτήν ζητείται η αναίρεση της 239/2009 αποφάσεως του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου, με την οποία έγινε δεκτή προσφυγή του αναιρεσιβλήτου κατά του 6504/01.11.2001 πρωτοκόλλου του Δασάρχου Βόλου, περί επιβολής, εις βάρος του, ειδικής αποζημιώσεως, ύψους 2.657.360 δρχ (7.798,56 ευρώ), λόγω διατηρήσεως αυθαίρετου κτίσματος εντός αναδασωτέας εκτάσεως, στην θέση "Καμάρι" της πρώην Κοινότητας Κεραμιδίου Μαγνησίας, για χρονικό διάστημα 563 ημερών.
3. Επειδή, οι διατάξεις του εφαρμοστέου εν προκειμένω, ως εκ του χρόνου καταθέσεως της κρινομένης αιτήσεως (15.03.2010), άρθρου 35 του ν. 3772/2009 (Α' 112/10.07.2009), με το οποίο ετροποποιήθησαν τα τρία πρώτα εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 53 του πδ 18/1989 (Α' 8), καθιερώνουν το अपαράδεκτο της αιτήσεως αναιρέσεως, εάν το ποσόν της αγομένης ενώπιον του Δικαστηρίου διαφοράς υπολείπεται των 40.000 ευρώ. Κατ' εξαίρεση δε θεσπίζεται το παραδεκτό του ενδίκου αυτού μέσου, με αντικείμενο κατώτερο του ως άνω ποσού, όταν με το εισαγωγικό δικόγραφο προβάλλεται από τον διάδικο, με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς, ότι με την αίτηση αναιρέσεως "τίθεται σπουδαίο νομικό ζήτημα ή υφίσταται

- αντίθεση της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανώτατου δικαστηρίου ή προς άλλες αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων.”.
4. Επειδή, κατά τα εκτιθέμενα στην προσβαλλομένη απόφαση, το επίδικο πρωτόκολλο έχει εκδοθεί δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 114 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101), όπως ισχύουν, οι οποίες εντάσσονται στο εισαχθέν με το ως άνω άρθρο 114, σε συνδυασμό με το άρθρο 71 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), όπως ισχύει, σύστημα κυρώσεων και μέτρων για την ανέγερση αυθαιρέτων κατασκευών εντός δασών και δασικών εκτάσεων. Ειδικώς, η προαναφερθείσα παράγραφος 5 του άρθρου 114 του ν. 1892/1990, όπως αντικατεστάθη με την παράγραφο 2 του άρθρου 45 του ν. 2145/1993 (Α΄ 88) ορίζει ότι: “Από της κλητεύσεως και μέχρι την κατεδάφιση ο κύριος, ο νομέας ή ο κάτοχος υποχρεούνται, εις ολόκληρον έκαστος, στην καταβολή ειδικής αποζημιώσεως που επιβάλλεται με πρωτόκολλα του οικείου δασάρχη, από τα οποία το πρώτο εκδίδεται και κοινοποιείται εφαρμοζομένης αναλόγως και της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση στο δασάρχη της δικαστικής αποφάσεως της παραγράφου 3. Της υποχρεώσεως αυτής απαλλάσσονται οι παραπάνω, προκειμένου περί οικοδομών, κτισμάτων ή εγκαταστάσεων εντός των δημόσιων δασών ή εκτάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εφόσον αυτά παραδοθούν οικειοθελώς στο Δημόσιο προς κατεδάφιση με τη σύνταξη από το δασάρχη πρωτοκόλλου παραδόσεως και παραλαβής. Κατά των πρωτοκόλλων επιβολής αποζημιώσεως, τα οποία εκδίδονται ανά τρίμηνο μέχρι την κατεδάφιση ή την ως άνω οικειοθελή παράδοση, χωρεί προσφυγή εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή τους [ήδη είκοσι (20) ημερών (άρθρο 19 παρ. 8 του ν. 3208/2003, Α΄ 303)], ενώπιον του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου.”.
 5. Επειδή, όπως ήδη ανεφέρθη, το ποσόν της επιδίκου διαφοράς, ανερχόμενο σε 7.798,56 ευρώ, υπολείπεται των 40.000 ευρώ. Προς άρση του προκύπτοντος εκ του ποσού της διαφοράς απαραδέκτου της κρινομένης αιτήσεως το Δημόσιο, συμφώνως προς την, θεσπισθείσα με το προαναφερθέν άρθρο 35 του ν. 3772/2009, εξαίρεση, προβάλλει ειδικώς ότι, εν προκειμένω, τίθεται το ακόλουθο “σπουδαίο νομικό ζήτημα”, το οποίο αφορά την νομιμότητα των εκδιδόμενων, δυνάμει των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 114 του ν. 1892/1990, πρωτοκόλλων ειδικής αποζημιώσεως, ήτοι, εάν “για την αιτιολόγηση του πλήθους των ημερών διατηρήσεως, για τις οποίες επιβάλλεται η ειδική αποζημίωση...αρκεί η αναφορά [στο πρωτόκολλο] της ημερομηνίας επιδόσεως της προσκλήσεως για κατεδάφιση του αυθαιρέτου κτίσματος [στον ενδιαφερόμενο] και της διαπιστώσεως...ότι μέχρι της εκδόσεως του πρωτοκόλλου το κτίσμα δεν κατεδαφίστηκε ούτε παραδόθηκε οικειοθελώς...μη απαιτούμενης κατ’ άλλον τρόπον αιτιολογήσεως...”.
 6. Επειδή, το ανωτέρω ζήτημα επελύθη με την 1007/2014 απόφαση του Ε΄

Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία εκρίθη, μεταξύ άλλων, ότι “το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο οποίο αντιστοιχούν οι ημέρες διατηρήσεως, δεν απαιτείται να αναγράφ[ε]ται στο ίδιο το πρωτόκολλο, επί ποινή ακυρότητάς του, αλλά δύναται να προκύπτ[ει] ή να συμπληρών[ε]ται από άλλα έγγραφα του φακέλου (ΣτΕ 353/2010, 354/ 2010). Εν πάση δε περιπτώσει, εκτός από τα τετραγωνικά μέτρα του αυθαίρετου κτίσματος και το προβλεπόμενο ποσό αποζημιώσεως ανά τ.μ. και ανά ημέρα διατηρήσεως, αρκεί να αναφέρονται στο σχετικό πρωτόκολλο η κλήτευση προς κατεδάφιση του αυθαίρετου κτίσματος και η κοινοποίηση αυτής στον ενδιαφερόμενο, εφόσον με την κοινοποίηση της κλητεύσεως γεννάται η υποχρέωση του κυρίου, νομέα ή κατόχου προς καταβολή της ειδικής αποζημιώσεως, η οποία υφίσταται μέχρι την κατεδάφιση του αυθαίρετου ή την κατά τα ανωτέρω οικειοθελή παράδοσή του.”.

7. Επειδή, εν όψει των ανωτέρω, κατά τον χρόνο της καταθέσεως της κρινομένης αιτήσεως υφίστατο το προαναφερθέν σπουδαίο νομικό ζήτημα, το οποίο κατόπιν της επιλύσεώς του, δεν αποτελεί πλέον “σπουδαίο νομικό ζήτημα” κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 53 παρ. 3 του πδ 18/1989. Δεδομένου όμως, ότι με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση εκρίθη, αντιθέτως, ότι το επίμαχο πρωτόκολλο ήτο νομικώς πλημμελές, εφ’ όσον στο σώμα του δεν ωριζέτο το ακριβές χρονικό διάστημα διατηρήσεως του αυθαίρετου, παρ’ ότι σε αυτήν παρατίθεται η ημερομηνία επιδόσεως στον αναιρεσίβλητο της κλήσεως προς κατεδάφιση του κτίσματος, ανέκυψε αντίθεση της αποφάσεως αυτής προς την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τον λόγο δε αυτόν, ο οποίος εξετάζεται αυτεπαγγέλτως, ως επιγενόμενος (ΣΕ 2801/2014 κ.ά.), η κρινομένη αίτηση αναιρέσεως ασκείται παραδεκτώς κατά τις διατάξεις του προαναφερθέντος άρθρου και είναι περαιτέρω εξεταστέα.
8. Επειδή, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, με την 1142/17.05.2000 πράξη του Διευθυντού Δασών Μαγνησίας απεφασίσθη η κατεδάφιση αυθαίρετου κτίσματος από τσιμεντόλιθους με κεραμοσκεπή, εμβαδού 23,6τμ, ανεγερθέντος εντός δασικής εκτάσεως, στην θέση “Καμάρι” της πρώην Κοινότητας Κεραμιδίου Μαγνησίας, η οποία είχε κηρυχθεί αναδασωτέα με την Δ2077/1980 απόφαση του Νομάρχου Μαγνησίας (Δ’ 635). Η πράξη κατεδαφίσεως εξεδόθη κατόπιν της επιδόσεως, την 16.04.2000, στον αναιρεσίβλητο της σχετικής 681/11.04.2000 προσκλήσεως προς κατεδάφιση του ως άνω αυθαίρετου κτίσματος. Αίτηση ακυρώσεως του αναιρεσιβλήτου κατά της εν λόγω πράξεως κατεδαφίσεως απερρίφθη με την 15/2001 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου. Ακολούθως, με το 6504/01.11.2001 πρωτόκολλο του Δασάρχου Βόλου, επεβλήθη εις βάρος του αναιρεσιβλήτου ειδική αποζημίωση, ύψους 2.657.360 δρχ (7.798,56 ευρώ), για την διατήρηση του ως άνω αυθαίρετου κτίσματος για χρονικό διάστημα 563 ημερών. Το δικάσαν δικαστήριο, ενώπιον του οποίου προσέφυγε ο

αναιρεσίβλητος κατά του ως άνω πρωτοκόλλου, με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, αφού έλαβε υπ' όψιν του ότι στο σώμα του προσβληθέντος ενώπιόν του πρωτοκόλλου ναι μεν αναγράφεται ότι η επίδικη ειδική αποζημίωση επεβλήθη για την διατήρηση του αυθαιρέτου κτίσματος επί 563 ημέρες "χωρίς [όμως] να προσδιορίζεται επακριβώς το χρονικό διάστημα στο οποίο αφορούν οι ως άνω ημέρες, το οποίο άλλωστε δεν προκύπτει ούτε από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου" και αφού εδέχθη ότι η περιλαμβανομένη στο έγγραφο των απόψεων της Διοικήσεως διευκρίνιση κατά την οποία η ειδική αποζημίωση "αφορά το διάστημα που διέδραμε από της επιδόσεως στον [αναιρεσίβλητο] της προσκλήσεως για κατεδάφιση του...κτίσματος (16.4.2000) μέχρι την ημερομηνία εκδόσεως [του πρωτοκόλλου], ήτοι έως 31.10.2000...δεν συνιστά αιτιολόγηση της εν λόγω διοικητικής πράξεως", έκρινε ότι το επίδικο πρωτόκολλο, το οποίο εξεδόθη "χωρίς να προκύπτει το χρονικό διάστημα για το οποίο επιβλήθηκε η ένδικη αποζημίωση καθίσταται νομικώς πλημμελ[ές] και συνεπώς ακυρωτέ[ο] λόγω ελλείπουσας αιτιολογίας.". Εν όψει, όμως, των γενομένων δεκτών στην έκτη σκέψη, η κρίση αυτή της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν είναι νόμιμη, δεδομένου ότι το δικάσαν δικαστήριο δεν έλαβε υπ' όψιν του την, προκύπτουσα από την απόφαση και ανέλεγκτη κατ' αναίρεση, ημερομηνία επιδόσεως στον αναιρεσίβλητο της 681/11.04.2000 προσκλήσεως προς κατεδάφιση του εν λόγω αυθαιρέτου κτίσματος (16.04.2000), από την οποία, κατά νόμον, εγεννήθη η υποχρέωση προς καταβολή της ειδικής αποζημιώσεως για την διατήρηση αυτού εντός δασικής-αναδασωτέας εκτάσεως. Για τον λόγο συνεπώς αυτόν, βασίμως προβαλλόμενο, η κρινομένη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή, να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση, η δε υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Βόλου προς νέα νόμιμο κρίση.